

Matti Mäkelä

17.6.2020

64/20/L/A

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö, 28.5.2020, VN/13250/2020-MMM-1

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle metsityksen tukemisen määräaikaiseksi laiksi

Pyydettyinä lausuntona luonnokseen hallituksen esitykseksi eduskunnalle metsityksen tukemisen määräaikaiseksi laiksi Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Yleisiä näkemyksiä

Suomi on harvoja EU:n jäsenmaita, joissa metsäpinta-ala vähenee kokonaisuudessaan maankäytön muutoksen seurauksena. Suomen tuleekin ottaa ilmasto-oliittiseksi tavoitteeksi metsäpinta-alan vähenemisen pysäyttäminen, ja metsityksellä on tärkeä rooli tavoitteen saavuttamisessa. Metsäteollisuus muistuttaa, että metsitys on nostettu tärkeäksi osaksi myös EU:n Vihreän kehityksen ohjelmaa. Metsäteollisuuden mielestä metsityksen kannustejärjestelmä on tärkeä ottaa käyttöön osana maankäyttösektoria koskevaa ilmastopolitiikkaa hallituksen esitysluonnoksen esittämässä aikataulussa. Metsäteollisuus toteaa, että metsityksen kannustimien tulee olla riittävät ja pinta-alatavoitteen kunnianhimoinen. Esitysluonnoksessa esitetyt pinta-alatavoitteita tulisikin siten kasvattaa.

Metsäteollisuus katsoo, että hallituksen esitysluonnos on parantunut kannustejärjestelmän valmistelun aikana toteutettujen kuulemisten ja työpajojen seurauksena. Esimerkiksi rajaus, jonka mukaan maatalousmaalla ei tarkoiteta viljelykäytöstä poistettua aluetta, joka ei ole ollut vuoden 2019 jälkeen maatalouden tukijärjestelmän piirissä, on perusteltu. Metsäteollisuus kuitenkin korostaa, että kannustejärjestelmä tulee säätää maanomistajia tasapuolisesti kohtelevaksi. De minimis-muotoinen tukijärjestelmä jo itsessään varmistaisi sen, että suurten maanomistajien osuus tukirahoituksen kertymästä jäisi kokonaisuuden kannalta pieneksi.

Metsitystä suunniteltaessa on tärkeää huomioida luonnon monimuotoisuus, koska metsitykseen soveltuissa avoimissa perinnebiotoopeissa elää merkittävä osuus Suomen uhanalaisista eliöistä. Hallituksen esityksen luonnoksessa onkin tämä tekijä otettu korostetusti huomioon. Toisaalta tutkimusten mukaan rehevien kasvupaikkojen metsittäminen lehtipuilla voi edistää muun muassa lehtolajien kehitystä. Metsäteollisuus katsookin, että luonnoksessa ei ole tunnistettu metsityksen positiivisia mahdollisuuksia luonnon monimuotoisuuden turvaamiselle.

Matti Mäkelä

11.6.2020

Yksityiskohtaisia kommentteja

Metsäteollisuus toteaa, että hallituksen esityksen luonnos on asiantuntevasti valmisteltu. Metsäteollisuus kuitenkin esittää harkittavaksi seuraavia yksityiskohtaisia muutosehdotuksia:

Lakiluonnoksen 4 §:ssä esitetään säädettäväksi metsitystukeen oikeutetuista tuensaajista. Metsäteollisuus korostaa, että metsityksen kannustejärjestelmän tulee olla maanomistajia tasapuolisesti kohteleva.

Lakiluonnoksen 5 §:ssä esitetään säädettäväksi metsitystukeen hyväksyttävien alueiden edellytyksistä. Metsäteollisuus esittää, että pykälän neljännessä momentista poistetaan enintään yhden hehtaarin pinta-alarajoite, vaatimus rajoittua metsämaahan sekä vaatimukset puuvartisten kasvien taimista tai suokasvillisuudesta. Metsäteollisuuden mielestä heikko viljelykunto on riittävä määritelmä sille, että metsitys ei kohdistuisi ruoantuotannon ydinalueille.

Lakiluonnoksen 6 §:ssä esitetään säädettäväksi metsitystuen myöntämisen edellytyksien täyttymisestä. Pykälän ensimmäisen momentin toisen kohdan 20 metrin vähimmäisleveysvaatimusta tulisi lieventää, jotta kannustimet kohdennettaisiin myös vanhojen sähkölinjojen metsitykseen. Lisäksi kyseisen momentin kolmannen kohdan säännös on liian yleinen. Metsäteollisuus esittää, että kohta muutettaisiin muotoon ”metsitys ei heikennä arvokkaiden perinnebiotooppien monimuotoisuutta”.

Lakiluonnoksen 12 §:ssä esitetään säädettäväksi ennen tukipäätöstä hankittavasta ELY-keskuksen sitovasta lausunnosta. Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että pääosa metsitystuen myöntämisen edellytyksistä olisi sellaisia, joissa edellytetään ELY-keskuksen asiantuntemuksen käyttämistä. Metsäteollisuus esittää, että pykäläluonnoksen ”on pyydettävä” muotoilu muutetaan ”on tarvittaessa pyydettävä” hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Ehdotetussa muodossa Suomen metsäkeskukselle jäisi harkintavaltaa ja siten selkeästi metsitykseen soveltuvista kohteissa voitaisiin välttää ELY-keskusten resurssien kuormitus.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja